

ת"פ 39629/08/18 - מדינת ישראל נגד אורן שפיגל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 39629-08-18 מדינת ישראל נ' שפיגל

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אורן שפיגל

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד גלעד ארליך

ב"כ הנאשם: עו"ד יוסי קליין

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

אישום ראשון:

א. **לקיחת שוחד**, עבירה לפי סעיף 290(א) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") (ריבוי עבירות).

ב. **עסקה אחרת בסם**, עבירה לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א בפקודת הסמים המסוכנים, תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים") (ריבוי עבירות).

ג. **קשירת קשר לביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק.

ד. **איסור העברה**, עבירה לפי סעיף 42 וסעיף 52(ב)(1)(א) בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב-1971 (להלן: "פקודת בתי הסוהר") (ריבוי עבירות).

אישום שני:

א. **לקיחת שוחד**, עבירה לפי סעיף 290(א) בחוק.

ב. **עסקה אחרת בסם**, עבירה לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א בפקודת הסמים.

ג. **קשירת קשר לביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק.

ד. **איסור העברה**, עבירה לפי סעיף 42 וסעיף 52(ב)(1)(א) בפקודת בתי הסוהר.

אישום שלישי:

א. **לקיחת שוחד**, עבירה לפי סעיף 290(א) בחוק.

ב. **עסקה אחרת בסם**, עבירה לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א בפקודת הסמים.

ג. **קשירת קשר לביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, **הנאשם שירת כסוהר בשירות בתי הסוהר** המשנע מזון וכסוהר באגף 14 בכלא רימונים (להלן: "בית הסוהר"). עובר ליום 30.10.17 פנה ג'מאל אבו גאנם (להלן: "ג'מאל"), אסיר באגף 14 ששימש כאסיר חוליה בעל נגישות למתחם הסגל, לנאשם והציע לו להחדיר סמים מסוגים שונים בהתאם להנחייתו וזאת בתמורה לתשלום של 5,000 ₪ עבור כל החדרת סמים לבית הסוהר. **הנאשם נענה להצעתו של ג'מאל וקשר עמו קשר להחדרת סמים לבית הסוהר**. לצורך קידום הקשר מסר הנאשם לג'מאל את המספר הטלפון הנייד שלו לצורך התקשרות עם אדם מטעמו של ג'מאל אשר ימסור לו את הסמים. במקביל למתואר קשר ג'מאל קשר עם רפעת אבו גאנם, קרוב משפחתו אשר התגורר בעיר לוד (להלן: "רפעת"), והנחה אותו לספק סמים לנאשם לשם החדרתם לבית הסוהר ולשלם לו 5,000 ₪ עבור כל החדרה של הסמים. לצורך כך, מסר ג'מאל לרפעת את מספר הטלפון של הנאשם. **בהתאם להנחייתו של ג'מאל, החל משלהי חודש אוקטובר 2017, יצר רפעת קשר עם הנאשם ונפגש עמו מספר פעמים. במעמד הפגישות מסר רפעת לנאשם "פלטות" סם מסוכן מסוג חשיש, סמים נוספים ובושם ושילם לו 5,000 ₪ לכל החדרה של הסמים לבית הסוהר. לאחר קבלת הסמים, נהג הנאשם להחדירם לבית הסוהר תוך שהוא מסתיר אותם בנעליו או על גופו. לאחר שהחדיר את הסמים דאג הנאשם למסור את הסמים לידי ג'מאל בתאום עמו.**

עובר ליום 1.8.18, פנה ג'מאל לרפעת והנחה אותו להעביר לנאשם שתי "אצבעות" סם מסוכן מסוג חשיש וגרב המכיל 99 כדורים של סם מסוכן מסוג MDMA. **בהמשך לכך נפגש רפעת עם הנאשם ומסר לו את 2 אצבעות החשיש ואת הגרב ובו כדורי הסם כמתואר וכן שילם לו 5,000 ₪ עבור החדרתם לבית הסוהר. לאחר המפגש החדיר הנאשם את אצבעות הסמים והגרב שבו כדורי הסם לתוך בית הסוהר והטמין אותם במקום מחבוא במכלול הסגל באגף. לאחר שהטמין את הסמים, מסר הנאשם לג'מאל את מיקומם וג'מאל אסף את אצבעות החשיש מהמחבוא והותיר את הגרב שבו כדורי הסם.**

עובר ליום 1.8.18, פנה ג'מאל לרפעת והנחה אותו להעביר לנאשם שש "פלטות" של סם מסוכן מסוג חשיש. **בהמשך לכך, נפגש רפעת עם הנאשם ומסר לו שש "פלטות" חשיש במשקל של 576.26 גרם (להלן: "הפלטות") ושילם לו תמורת החדרת הסמים לבית הסוהר - 5,000 ₪. ביום 1.8.18 סמוך לשעה 8:00, הגיע הנאשם לחניית בית הסוהר במכוניתו כאשר בחזקתו שש הפלטות. הנאשם החנה את רכבו, הטמין שתי פלטות חשיש בנעליו והותיר ארבע פלטות נוספות בתא המטען במכוניתו. הנאשם יצא מרכבו וצעד לעבר שערי בית הסוהר במטרה להחדיר את הסמים לתוך בית הסוהר, אולם שוטרים שהמתינו בסמוך עצרו את הנאשם כאשר סם מסוג חשיש במשקל 191.85 גרם טמון בנעליו.**

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם כבן 39, נשוי ואב לילדים המצוי בהליכי גירושין מרעייתו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד על אף ליקוי למידה קשים, ובהמשך שירת שירות צבאי מלא כלוחם וכחובש קרבי בסיירת מובחרת. **משנת 2005 שירת בשירות בתי הסוהר ומילא תפקידים שונים עד למעצרו בתיק זה.** מפקדיו ראו בו סוהר מקצועי ואחראי. הנאשם חולה סכרת ומטופל תרופתית. הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

במסגרת הליך המעצר, שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שלאורך השנים ניהל אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק, ניהל מערכת יחסים תלוית בהוריו על רקע קשיים במערכת החינוך בילדותו באופן שפגע בפיתוח יכולתו להתמודדות אדפטיבית וקבלת אחריות בתחומי חייו השונים. בעקבות מות האב לפני כשנתיים באופן פתאומי, נותר חסר כלים להתמודדות עם קשיים כלכליים וזוגיים ולכן קשר לנסיבות מעצרו. הנאשם גילה בהליך המעצר עמדה קורבנית וטען כי הלחץ היומיומי הותיר אותו ללא ברירה. אף ששלל אז נזקקות טיפול, שירות המבחן התרשם כי מצוי במשבר רגשי משמעותי שהחל עם פטירת אביו והחמיר. שירות המבחן התרשם אז מקיומו של סיכון נמוך להישנות ביצוע עבירות. במסגרת פיקוח המעצר הנאשם שולב בטיפול פרטני, שיתף פעולה באופן מלא ומסר בדיקות שתן נקיות משרידי סם. בחודש פברואר 2018 החל בטיפול זוגי עם אשתו. בחוות דעת של המטפלת תואר כי הטיפול התמקד במצבו הרגשי של הנאשם והתמודדות עם השלכות מעורבותו בעבירה, כשלהתרחשותה נוטל אחריות וחש חרטה. הנאשם תאר הדרדרות במצבו הכלכלי ב- 9 השנים האחרונות מאז קריסת עסק עצמאי שניהלה אשתו ובגינו נצברו חובות כלכליים כבדים, ואשתו הוכרזה כפושטת רגל.

הנאשם הודה בביצוע העבירה, מסר כי הכיר את האסיר המתואר בכתב האישום לפני מספר שנים במסגרת עבודתו כסוהר, כשהם נהגו לשוחח והנאשם שיתף אותו במצבו הכלכלי הקשה. האסיר הציע לו להחזיר סמים ללא בתמורה לתשלום כספי. כעבור מספר חודשים, הנאשם נענה להצעת האסיר, וזאת מספר ימים לאחר שהוזהר כי ההוצאה לפועל עתידה לעקל חפצים מבית המשפחה. **הנאשם הביע חרטה ובושה על מעשיו, מסר שנהג בפזיזות מתוך מצוקה ולשם מציאת פתרון למצבו הכלכלי הקשה מבלי שנתן דעתו לחומרת מעשיו.** פיתוריו משירות בתי הסוהר מהווים קושי משמעותי עבורו והואיל ומדובר בעבודה ששימשה עבורו עוגן והיותה גורם מאזן ומייצב בחייו. הנאשם התייחס להשלכות נוספות למעורבותו בעבירה כגון התפרקות נישואיו כשהוא מתגורר כיום במנותק מילדיו, לאחר שלאורך השנים היה הדמות המרכזית בחיי ילדיו הסובלים מבעיות רגשיות ונמצאים כיום בטיפול. מאז מעצרו מצבו הכלכלי המשיך להידרדר, הוא עובד בשכר נמוך ונתמך כלכלית על ידי אמו ואחיותיו. נוכח קשייו פנה לטיפול ולדבריו למד לשתף מעולמו הפנימי ולהיעזר בבני משפחתו שעד אותה עת לא היו ערים לחומרת מצבו הכלכלי והמשפחתי. ביטא חשש מפני עונש של מאסר בפועל וזאת בשל הניתוק מילדיו ואי יכולתו לשלם מזונותיהם.

שירות המבחן התרשם כי ההידרדרות במצבו הכלכלי ואובדן אביו הביאו אותו למצוקה רגשית משמעותית ובהיעדר כלים להתמודדות עם מצבו, ביצע את העבירות מבלי שנתן דעתו לחומרה ולהשלכות מעשיו. כגורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות התייחס שירות המבחן לכך שהנאשם ביצע את העבירות במסגרת תפקידו במערכת אכיפת החוק, ההתרשמות כי הנאשם מתמודד לאורך השנים עם קשיים רגשיים בולטים, הקשר התלתי באמו והשלכותיו על מצבו, ההערכה כי היה ממשיך בביצוע העבירות אלמלא נתפס ונעצר, היותו מחזיק בעמדות קורבניות, כשאף כיום אינו פנוי לבירור סוגיות הקשורות לבחירות העברייניות שביצע, דימוי העצמי הפגוע ותחושת חוסר ערך המלווה אותו לאורך השנים. כגורמי סיכוי לשיקום התייחס שירות המבחן לכך שמדובר בעבירה ראשונה ויחידה לנאשם, תפקודו התקין לאורך השנים והאחריות שגילה בתחום המשפחתי, היותו בטיפול מזה כ- 6 חודשים וקבלת האחריות מצדו על ביצוע העבירה. **שירות המבחן המליץ**

להשית על הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי לצד עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לתקופה המרבית. בנוסף המליץ שירות המבחן כי היה יוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, ילקחו בחשבון נסיבותיו האישיות, העובדה כי זהו מאסרו הראשון, חובותיו הכספיים, הליך הגירושין בו מצוי ומצבם הרגשי של ילדיו.

ראיות ועדויות לעונש

5. **דוח המטפלת גב' לאה דור מיום 16.6.19 (נ/2)** - הנאשם החל בטיפול בחודש פברואר 2018 במסגרת של טיפול זוגי עם רעייתו. בטיפול הזוגי עלו הקשיים הכלכליים שבגינם נאלצו למכור את דירתם ולעבור לאזור הצפון שמרוחק מבני משפחתו של הנאשם, מצב שהרחיקו ממקור התמיכה שלו. החל מחודש ינואר 2019 החל בטיפול פרטני והטיפול מתמקד במצבו הרגשי של הנאשם והתמודדותו עם השלכות העבירה. מצבו הרגשי של הנאשם אינו יציב והוא נע בין ייאוש מוחלט והיעדר משמעות לבין תקווה זהירה. מצבו הרגשי מושפע מאוד ממצבם הרגשי של ילדיו. במהלך הפגישות דנו במניעיו לביצוע העבירה, עלה כי היה נתון ללחץ כבד שהופעל עליו על ידי נושיו ובכללם הבנק, חברות האשראי ונושים נוספים. באותה תקופה התגורר במנותק ממשפחת מוצאו, אביו שהיה דמות קרובה לו נפטר באופן פתאומי כ- 8 חודשים טרם העבירה, ולאחר מותו הותיר את האם בחובות כבדים. מצב זה מנע מהנאשם לפנות לבני משפחתו בבקשה לעזרה כלכלית. הנאשם חש מצוקה גדולה וחוסר אונים מול הלחץ שהפעילו כלפיו גורמים פיננסיים חזקים, הבדידות וחוסר היכולת לפנות לעזרת משפחתו ייצרו אצלו תחושה של העדר מוצא. מראשית הטיפול היה מודע לחומרת העבירה שביצע והביע חרטה. השלכות הסתבכותו כללו את העמקת הקשיים הכלכליים, אובדן מקום עבודתו, פירוק נישואיו והריחוק מילדיו. הנאשם הנו אב מסור, לאורך השנים הווה דמות מרכזית עבור ילדיו, וגם עתה למרות הניתוק והמרחק הפיזי, הנאשם מעורב בחיי ילדיו ומקיים עמם קשר יומיומי. להתרשמות המטפלת נורמות חייו של הנאשם אינן עברייניות והוא מלא חרטה על מעשיו. הוא מקפיד באדיקות על תנאי שחרורו, מגיע בקביעות למקום עבודתו ועובד במסירות, לוקח אחריות מלאה על ילדיו, מגיע בקביעות לטיפול, משתף בקשייו ועובר תהליך משמעותי.

6. **המלצה ממנכ"ל "רם אספקת אויר", מר ציון דעדוש מיום 15.7.19 (נ/1)** - מכיר את הנאשם זמן רב ומשמש אף כערב לנאשם בעבודה. הנאשם עובד בתפקיד מנהל מחסן ומהווה דוגמה למסירות, למקצוענות ולאחריות. מראשית עבודתו במפעל, מלווה את הנאשם באופן צמוד כך שנחשף לאופיו ולשינוי שערך. בתחילת עבודתו מצב רוחו של הנאשם היה שפוף והוא שיתף בהתמודדות עם גירושיו, מצבו הכלכלי ועם ההליך הפלילי. כיום ניתן לראות שמצב רוחו של הנאשם השתפר ונראה כי לעבודה יש משקל רב בשיפור זה. הנאשם הכניס רוח חדשה למפעל ובעקבותיה יש שיפור משמעותי בכל תחום במפעל. מהווה דמות משמעותית במפעל, בעל תכונות ניהוליות ומיועד לו קידום ואופק ניהולי.

7. **מר ניר לביא - עו"ד וסגן אלוף במילואים, מפקד גדוד חילוץ והצלה.** הכיר את הנאשם כשהנאשם היה טירון. בהמשך בשנת 2000 כשמונה להיות מפקד פלוגה בדוכיפת בחר בנאשם להיות החובש של הפלוגה. בחר בו בשל מערכת הערכים, המחויבות והנאמנות של הנאשם שבאו לידי ביטוי במספר מקרים לאורך השירות. נפצע במהלך עימות מזוין ברמלה, והנאשם טיפל בו ובלוחמים נוספים בפלוגה והראה מערכת ערכית גבוהה ודרך ארץ. הנאשם הציל את חייו. בטוח שהנאשם לוקח אחריות מלאה על מעשיו. כיום מטפל בתביעה אזרחית בעניין של גרושתו. לאורך השנים אינו מעורב בחייו של

הנאשם.

8. **מר יוסי ארניאס** - גיסו של הנאשם, עו"ד במקצועו. הנאשם אדם שתמיד מגיש עזרה. המעשה אינו מאפיין את הנאשם ואת החינוך שקיבל. מות אביו השפיע על הנאשם בצורה מאוד קשה. כל חייו היה הנאשם איש חוק, מוקף באנשי חוק ומשפט. נוצר מצב כלכלי קשה ולאחר מכן מות אביו, והנאשם ניסה לקחת הכול על כתפיו, אך לא הצליח להתמודד. כיום משמש מפקח עליו, רואה אותו יום יום, ורואה כיצד הוא לוקח אחריות על מעשיו, עובד כל יום, מגיע הבית ועוזר לילדים. החל בזוגיות חדשה לאחר גירושיו ומנסה לשקם את ילדיו. מאוד קשה לילדיו מבחינה נפשית. לא מדובר בעברייני, אלא במי שכל חייו נתן למען המדינה, וברגע של חולשה הוא נשבר. קיימים סביבו הרבה אנשים שתומכים בו.
9. **עו"ד יובל ניב** - מכיר את הנאשם כ-25 שנים. התנדבו בנערותם יחד במד"א. במהלך ההתנדבות נחשפו לנפגעי פיגועים, תאונות דרכים, לחולים והנאשם עשה עבודת קודש. בעזרתו הרבה והאכפתיות שלו הציל רבים שמוקירים לו תודה. הנאשם אדם ערכי, חבר ואדם שניתן לסמוך עליו בעת צרה. הנאשם עשה טעות והוא מצטער עליה, וניכר שזו טעות שלא תחזור לעולם. כל הדברים הטובים שעשה לאורך השנים צריכים כיום לעמוד לזכותו.
10. **מר עדין לאור** - מכיר את הנאשם כ-12 שנים. הנאשם הוא אדם רחב לב, תמיד שמח לעזור לזולת. פעיל ביישוב ומופיע לכל אירוע או מצב כוננות. משיחותיו עמו יודע שהנאשם מצר על מה שעשה ומבין את חומרת מעשיו.
11. **מר יואב שקד** - חבר משפחה מזה שנים רבות, וליווה את הנאשם לאורך חייו. הנאשם הוא בעל לב רחב, הוכיח את עצמו בכל מקום שבו היה. כך בהתנדבותו במד"א, בשירותו הצבאי ובשב"ס. תמיד עוזר למי שזקוק. מאז פטירת אבי הנאשם, המשפחה "נפלה". הנאשם לקח זאת באופן קשה, מפני שהיה מאוד קשור לאביו. הנאשם הוא בעל ערכים של מי שגדל במושב, שרת ביחידה קרבית והגיע לשב"ס כדי לתרום למדינה. זו הייתה מעידה חד פעמית.
12. **גב' עפרה שפיגל** - אמו של הנאשם. בשנה האחרונה נמצאים 24 שעות ביממה ביחד. היא יודעת מה הוא עבר ומה ילדיו עוברים. הוא מתחרט על מעשיו. מפטירת אביו הוא התמוטט וחשב שהוא יכול לקחת את כל המשפחה על גבו. ילדיו נפגעו כתוצאה מהפרשה - בנו הבכור הפך לילד מופנם, הבת הופנתה לטיפול, והבן הצעיר נמצא ברגרסיה. הנאשם מודע לחומרת מעשיו. הדבר אירע בשל המצב הכלכלי הקשה. אשתו דחפה אותו לדברים אלה. הוא מאוד אהב אותה והיה אכפת לו ממנה וזה מה ששבר אותו. רצה לתרום למדינה ולכן התגייס לשירות קרבי, התנדב במד"א, ותמיד נתן מעצמו. הוא מעד, וכיום מכה על חטא. עולמו חרב עליו.

טיועני הצדדים

13. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד גלעד ארליך, מדובר בהתנהגות מתמשכת, וריבוי מקרים של החדרת סמים לבית הסוהר בעבור בצע כסף, ולא באירוע בודד. המאשימה הפנתה לפסיקת בית המשפט העליון בדבר החומרה שבהחדרת סמים לכלא ובדבר החומרה בעבירות שוחד המבוצעות על ידי עובד ציבור ובפרט סוהר. על סוהר מוטלת אחריות כבדה, הוא אמור להוות חוצץ בין אנשים שהורשעו ומהווים סיכון לחברה שהחברה שואפת לשקם, לבין העולם החיצון, לבל יבצעו עבירות נוספות. בכלא רימונים הייתה "זרימה" של סמים בהיקפים גדולים בגלל הנאשם. קיימת חומרה בכך שמדובר בריבוי מקרים, במהלך שבעה חודשים, תוך ניצול האמון שניתן בנאשם על ידי המדינה בהיותו סוהר, ניצול מעמדו והכל בעבור

עמוד 5

בצע כסף. העבירה פוגעת במרקם החברתי וכן באמון הציבור. מדובר על החדרת סמים לאסירים בכלא, ויש לכך השלכות על יכולת התפקוד בכלא. הנאשם פגע בסדר ובמשמעת וכן בניהול התקין של בית הסוהר, תוך מעילה בתפקידו. מדובר על מסכת עבירות שדרשה תכנון. עניינם של שני האחרים בפרשה מתנהל עדיין בבית משפט השלום. רק בשל תפיסתו ומעצרו הוא הפסיק לבצע את העבירות, וכך אמר גם לשירות המבחן. ניתן ללמוד מכך על רצונו להשיג רווח כלכלי נוח ומתמשך. הנאשם הוא הגורם שבלעדיו אין, ואלמלא תפקידו בשב"ס כסוהר וכאחראי על שינוע, אשר לו נגישות רבה לחלקים גדולים בבית הכלא, העבירה לא הייתה יכולה להתבצע. לאור חומרת המעשים, משכם, התכנון שקדם להם, הנזק שנגרם ועשוי היה להיגרם, עותרת המאשימה למתחם עונש הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון קבע בצורה ברורה שהשיקול המרכזי שעומד לעיני בית המשפט, הוא שיקול של הרתעת הרבים. לא קל לחשוף עבירות שוחד, ואינטרס הרתעת הרבים הוא בעל חשיבות רבה. כן קבע בית המשפט העליון כי היעדר עבר פלילי אינו מהווה בעבירה זו שיקול לקולה, שכן מי שמונה להיות עובד ציבור הוא אדם ללא עבר פלילי שכן זו דרישת סף מינימלית. לכן לא ניתן למקמו בשל כך בתחתית המתחם. בית המשפט העליון אף דחה את הטענה לעניין השלכות של עונש מאסר על נאשם שהיה סוהר. אין שום מקום לחרוג מהמתחם לקולה משיקולי שיקום, ויש להשית על הנאשם ענישה מחמירה מאחורי סורג ובריא. אין טענה כי לנאשם דפוסים עברייניים קודמים, אך עובדת היותו נורמטיבי אינה יכולה להצדיק הקלה בעונשו. התסקיר מלמד שהנאשם מחזיק בעמדות קורבניות כמי שנגרר למעשים והוא אינו לוקח אחריות מלאה למעשיו. לא היה כל טיפול, עיבוד או הפנמה ממשית של הדברים. למעשה הנאשם לא מודה בכל המיוחס לו. התסקיר מתעלם מפרטים נוספים שעלו בכתב האישום, מקרים נוספים של החדרת סמים מעבר לאלה שהנאשם התייחס לאליהם בפני שירות המבחן. שעה שעובדות היסוד לא מבוררות בשירות המבחן עם הנאשם, לא ניתן לקבע שמדובר בחרטה כנה. הנאשם לא עבר טיפול משמעותי מעבר לשיחות פרטניות כיוון שלא היה פנוי לכך. במכלול הנתונים ולאור פסיקת בית המשפט העליון, יש לשלוח מסר חד וברור שסוהר שיחדיר סמים לבית הסוהר, יענש בחומרה. בשל הפרת האמון שניתן בסוהר על ידי המדינה והנזק המשמעותי. המאשימה עותרת למקם את הנאשם באמצעו של מתחם העונש ואף למעלה מכך, וכן להשית עליו קנס משמעותי ולהורות על חילוט הכספים שנתפסו (3,600 ₪).

14. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד יוסי קליין, אין מחלוקת שבפני בית המשפט עומדים שיקולים של הרתעה, שיקום, גמול ושמירה על האינטרס הציבורי. המחלוקת היא על האיזון ביניהם. מדובר בעבירות חמורות. הנאשם היה סוהר בשב"ס, הודה בכתב האישום המתוקן, לקח אחריות, ובניגוד לדברי המאשימה, נכתב בתסקיר באופן מפורש שהנאשם ביטא חרטה. הנאשם יזם השתלבות בטיפול פרטי, ללא קשר להליך שעבר בשירות המבחן שהביא את שירות המבחן להמליץ את המלצתו. שירות המבחן לא התעלם מחומרת העבירות. עיון בפסיקה בעבירות דומות מעלה שניתנת התייחסות לנסיבות האישיות, למצב הדברים ולתרומתו של הנאשם לחברה באופן ספציפי. כל מקרה ונסיבותיו. מעבר לנטילת האחריות, הנאשם חסך זמן שיפוטי יקר. הנאשם שירת 13 שנים בשב"ס, קיבל תעודת הצטיינות, והתגייסותו לשב"ס הייתה המשך טבעי לחינוכו בבית ולערכים שקיבל. שירת בצבא ביחידה מובחרת, יצא לקורס חובשים, מגיל 15 וכל חייו הוא מתנדב ותורם לחברה כיוון שזהו חינוכו. הנאשם יודע שעשה מעשים חמורים, מרכין ראש, מתבייש ומביע חרטה. אף שמדובר במסכת אירועים, הנאשם לא היה היוזם. העבירות נעשו מול אסיר אחד, תחומות בזמן ובמקום. הוא הודה ברגע שנעצר בהזדמנות הראשונה ויש ללמוד מכך שאין לו דפוסים עברייניים. אביו של הנאשם אשר היה עמוד התווך של

המשפחה, נפטר בפתאומיות. מותו השפיע על הנאשם ועל אמו, וכל המשפחה הייתה על כתפיו. הוא חש שחרב עליו עולמו ושעליו להיכנס לנעליו הגדולות של אביו. יש להוסיף על כך זוגיות בת 9 שנים שהייתה לא פשוטה, עם בת זוג שנכנסה למיזמים כלכליים והוכרזה כפושטת רגל. כל הדברים הללו ביחד, מהווים את הרקע להבנה של מעשה שעושה אדם נורמטיבי כמוהו שכל חייו תרם לחברה. שלושת ילדים במצוקה נפשית וברגרסיה. טובות ההנאה שקיבל לא היו בסכומים גבוהים. משמעות ההרשעה עצמה ברורה מבחינת יכולתו התעסוקתית בעתיד. הנאשם אינו צעיר, עבר הליך גירושין קשה מאוד, צריך לפרנס את ילדיו, לשלם מזונות ולסתום את הבור הכלכלי שהם מצויים בו. הנאשם חולה סכרת. מובן לכל שהסתבכות עבריינית לא תחזור על עצמה. זהו המקרה שבו אימוץ המלצות שירות המבחן יביא לאיזון הנכון ביותר בין אינטרס הנאשם לאינטרס הציבורי. הנאשם אזרח בעל רקע נורמטיבי, יש לו ילדים שזקוקים לו, הוא איבד את מקום עבודתו ופוטרו בבגידה פנים. חבריו מהשב"ס לא מדברים איתו. זו הייתה מעידה חד פעמית. הנאשם נטל אחריות, שב לעבוד, הקים זוגיות חדשה, יישב את הסכסוך עם גרושתו, וכל שהוא רואה לנגד עיניו זה את ילדיו. המלצת שירות המבחן מגלמת בחובה את האיזון הנכון בין עונש מוחשי לשיקום.

15. הנאשם הביע צער על מעשיו. הוא היה בתקופה מאוד קשה בחייו לאחר פטירת אביו, טעה ומעד. לא יחזור על כך. כיום נמצא בזוגיות חדשה, נמצא בטיפול פרטי ובשירות המבחן, הבין שעשה טעות חמורה ואינו מקל בכך ראש. הודה מהיום הראשון בכל מה שעשה. כל חייו תרם למדינה, ותרם להמון אנשים, היה לוחם ביחידה מיוחדת. ילדיו נמצאים במצב לא טוב מבחינה רגשית, וזקוקים לו. זו הייתה נפילה ועתה חייב לקום ממנה.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

16. כתב האישום מתאר מספר מעשים בשלושה אישומים. בהתאם למבחני הפסיקה (ראו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל [29.10.14]), כל המעשים בוצעו בסמיכות יחסית של זמן ומקום, כולם בעלי אופי דומה, ובוצעו עם אותם שני אחרים, כך שקיים קשר ענייני הדוק בין כל המעשים, ומכאן שיש לראותם כאירוע אחד, ולקבוע **מתחם עונש אחד**.

17. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו בעבירת השוחד הם הגנה על תקינות הפעילות של השירות הציבורי, פגיעה בטוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי. חומרה יתרה קיימת בעבירה של החדרת סמים לבית הסוהר וזאת משום שהחדרת סמים לכלא מערערת את יציבות ניהול בית הסוהר ואת המשמעת בין כתליו, משפיעה לרעה על התנהגותם של האסירים ועל בריאותם וכן פוגעת באפשרות לשקמם. שירות בתי הסוהר פועל ללא לאות למניעת החדרת סמים לבתי הסוהר, ואילו הנאשם ניצל לרעה את תפקידו, ופגע קשות באמון שניתן בו.

18. אך לאחרונה קבע כב' השופט ג' קרא, בע"פ 864/19 מדינת ישראל נ' חינואי (10.7.19) את הדברים הבאים באשר לחומרת עבירות השוחד על ידי עובדי ציבור ובפרט אלה המשרתים במערכת אכיפת החוק:

"אין צורך להכביר מילים אודות החומרה היתרה של עבירת השוחד, כעבירה המכרסמת בתקינות המינהל והמסמלת שחיתות מערכתית... כפי שנקבע לא אחת, תשלום שוחד לשוטרים הוא מסימני ההיכר של מדינות עולם שלישי... בית משפט זה חזר והדגיש כי יש להחמיר עם מבצעי עבירות השוחד ולמצות עימם את הדין כדי להעביר מסר חד וברור

לשמירה על טוהר המידות ועל מנת להרתיעם..."

19. בית המשפט העליון חזר לא אחת על החומרה הקיימת בעבירות לקיחת שוחד וסמים במקרים שבהם סוהרים נוטלים שוחד ובתמורה מחזירים סמים לבתי הסוהר. כך למשל קבע כב' השופט ד' מינץ בע"פ 9598/16 **קטיש נ' מדינת ישראל** (13.7.17):

"בית המשפט עמד לא אחת בפסיקתו על החומרה הרבה הנלווית לעבירת השוחד, חומרה המקבלת משנה תוקף כאשר העבריינים עובדי ציבור... לחומרה הרבה הנלווית לעבירת השוחד יש להוסיף בענייננו את זו הכרוכה בעבירות הנוגעות לסמים מסוכנים, כל-שכן במקרים בהם מדובר בהחדרתם אל בין כותלי בית הסוהר. שירות בתי הסוהר, על שורותיו נמנה המערער, מנהל מלחמה עיקשת בתופעת הכנסת הסמים אל בית הסוהר. המערער כאמור הורשע בנטילת חלק בביצוע עבירות אלו, תוך פגיעה קשה באמון שניתן בו".

דברים דומים נקבעו על ידי כב' השופט מ' מזוז בע"פ 3927/16 **מדינת ישראל נ' בר זיו** (23.2.17):

"מעשיו של המשיב, סוהר, איש מערכת אכיפת החוק, הם חמורים. המשיב מעל באופן בוטה באמון שניתן בו כעובד ציבור בכלל וכסוהר בשירות בתי הסוהר בפרט. במסגרת תפקידו כסוהר, היה המשיב אחראי, בין היתר, על אכיפת המשמעת והציות לחוק בקרב אוכלוסיית האסירים בין כותלי בית הסוהר. ואולם במקום למלא את תפקידו באכיפת החוק והמשמעת, הפר המשיב, באופן חוזר ונשנה, את החוק והכללים שעל אכיפתם הוא מופקד, ובעבור בצע כסף הבריח לאסירים פריטים אסורים".

וראו גם דברי של כב' השופט א' לוי בע"פ 6143/03 **פורטל נ' מדינת ישראל** (2.2.04).

20. על חומרתן של עבירות לקיחת השוחד ועסקה אחרת בסם ניתן ללמוד אף מכך שהמחוקק קבע לצדן עונשים מרביים של 10 ו-20 שנות מאסר בהתאמה.

21. בחינת **מידת הפגיעה בערך המון** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף הבינוני. הנאשם שב והחדיר סמים מסוגים שונים ובכמויות בלתי מבטלות לתוך בית הסוהר והעבירים לאסיר, בהיותו סוהר האמון על אכיפת המשמעת, הציות לחוק והסדר בבית הסוהר.

22. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לתכנון שקדם לביצוע העבירות, הנאשם קשר קשר עם אסיר באגף בו שרת כסוהר, קיבל ממנו הנחיות, קיים מפגשים עם אדם אחר הקשור לאסיר לשם קבלת הסמים ותשלום תמורת ביצוע העבירות. אמנם הנאשם לא היה יוזם העבירות, אולם קיבל את הצעת השוחד, והחדיר סמים לתוך בית הסוהר. הנזק שנגרם מהעבירה הוא רב, וזאת בהתייחס לכמות הסמים שאותם החדיר בפועל לבית הסוהר, השפעתם על האסירים, על פעילות והתפקוד התקין של האגף ובית הסוהר, הפגיעה באסירים הנמצאים בהליכי שיקום וגמילה כמו גם באמון הציבור במערכות אכיפת החוק. הנאשם ביצע את המעשים לאורך תקופה, ולא חדל בעצמו מן המעשים, עד אשר נתפס בקלקלתו. הנאשם ביצע את העבירות בעבור בצע כסף, בשל מצבו הכלכלי הדחוק, ועל רקע תקופה משברית שעבר.

23. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת יש לתת את הדעת לפסיקה הקובעת את הצורך בהחמרת הענישה בעבירת לקיחת השוחד. בעניין זה ראו בע"פ 3609/14 **מדינת ישראל נ' אלסין** (20.10.14):

"י"אמר בקול צלול, עבירת שוחד - המטילה רקב מצחין בשירות הציבורי ומדרדרת אותו למדרגת עולם שלישי שמדינת ישראל אסור לה ליפול אליה - צריכה להיענש במאסר מאחורי סורג ובריח"

בעניין זה ראו גם ע"פ 5189/08 **מדינת ישראל נ' בניזרי** (24.6.09).

24. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר בפועל במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 6845/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.9.15), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע, שוחד, הפרת אמונים וניסיון להכנסת חפץ אסור לבית הסוהר. הנאשם שירת כסוהר בבית הסוהר באגף בו מוחזקים אסירים ביטחוניים, פנה לאחד האסירים והציע לו להבריח עבורו מכשיר טלפון נייד בתמורה לסכום כסף. הנאשם הגיע לשערי בית הסוהר כשעל גופו ובתיקו מוסתרים מכשירי טלפון, כרטיסי סים ומטענים, אולם התנהגותו עוררה חשד והוא נתפס. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשם, צעיר בעל נסיבות חיים מורכבות, **עונש של 30 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון הפנה לחומרת העבירה ובפרט לאור תפקידו של הנאשם כסוהר וקבע כי מתחם העונש והעונש שהושת על הנאשם ראויים.

ב. בע"פ 8939/11 **גמליאל נ' מדינת ישראל** (16.4.12), דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של עסקה אחרת בסם מסוכן, לקיחת שוחד וקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשם עבד כמנהל קנטינה בבית הסוהר "איילון". הנאשם קשר קשר עם אסיר לפיו הנאשם יכניס עבור האסיר מוצרים בתמורה כספית. הנאשם החדיר לבית הסוהר כסף מזומן, משקה אלכוהולי, תרופות שונות, ביגוד ובהמשך החדיר לבית הסוהר לבקשת האסיר 4 "אצבעות" סם. הנאשם נעצר בעודו מנסה להחדיר לבית הסוהר בקבוק אלכוהול וסמים "קשים" מסוגים שונים. בהתאם להסדר טיעון הגבילה המאשימה את עתירתה לעונש של 24 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם עונש של **20 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע כי על אף התסקירים החיוביים שהוגשו בעניינו על ידי שירות המבחן, אין להקל ראש בחומרת העבירות ודחה את הערעור.

ג. ע"פ 9598/16 **קטיש נ' מדינת ישראל** (13.7.17), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע, לקיחת שוחד על ידי עובד ציבור, הספקת סם מסוכן, ניסיון להספקת סם מסוכן והכנסת חפץ אסור מסוכן לבית הסוהר. הנאשם שירת כסוהר בבית הסוהר "אוהלי קידר". נענה לפניית אסיר לקבלת שוחד תמורת חפצים אסורים וסם לתוך כתלי בית הסוהר, לאחר שאוים על ידי האסיר. הנאשם החדיר לבית הסוהר תמורת שוחד מאות גרמים של סם מסוג קנאביס, פרטי לבוש, כסף מזומן וכדורים מסוגים שונים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 20 ל-54 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש של **18 חודשי מאסר בפועל**, תוך חריגה מהמתחם משיקולי שיקום. בית המשפט העליון קבע כי העונש שהוטל על הנאשם אינו חמור ואף נוטה לקולא ודחה את הערעור.

ד. בע"פ 3927/16 **מדינת ישראל נ' בר זיו** (23.2.17), התקבל ערעור המדינה על קולת העונש בעניינו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע, לקיחת

שוחד על ידי עובד ציבור, מרמה והפרת אמונים והכנסת ציוד קצה רט"ן לבית הסוהר. הנאשם שירת כסוהר בבית הסוהר "אשל", נענה להצעת אסיר לקבלת שוחד בתמורה להחדרת חפצים שונים לתוך בית הסוהר. הנאשם הכניס לבית הסוהר ונתן לאסיר תמורת שוחד דברי מאכל, לבוש ודיסקים. בהמשך לכך הנאשם הכניס לאסיר אחר תמורת שוחד, משקה אלכוהולי ותחליף סם מסוג סבוטקס ובמקרה נוסף הכניס לאסיר אחר תמורת שוחד סרטים פורנוגרפיים, משקאות אלכוהוליים, דברי מאכל ומכשיר טלפון נייד. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 9 ל- 18 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, תוך חריגה מהמתחם משיקולי שיקום. בית המשפט העליון קבע כי מתחם העונש אינו הולם וראוי היה לקבוע מתחם ענישה מחמיר יותר אשר ישקף את חומרת העבירה ואין לקבל את החריגה לקולה משיקולי שיקום. אין לזקוף לזכותו את ניהול אורח חיים נורמטיבי ואת המשמעות הקשה בריצוי מאסר לסוהר שסרח. בית המשפט העמיד את עונשו של הנאשם על **12 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ (מח' נצ') 1326/05 **חסון נ' מדינת ישראל**, נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של תווך לסחר בסם מסוכן, ניסיון לסחר בסם מסוכן, לקיחת שוחד, הפרת אמונים וקשירת קשר לפשע. הנאשם שרת כסוהר בבית המעצר "קישון", סיכם עם אסירים בבית המעצר כי יעביר להם סמים אל תוך בית המעצר תמורת כסף, תוך ניצול מעמדו כסוהר. הנאשם החדיר סמים בהזדמנויות שונות לבית הסוהר בתמורה לכסף (לא צוין סוג הסם). בית משפט השלום השית על הנאשם עונש של **54 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קבע במסגרת הערעור על חומרת העונש כי אמנם העונש אינו קל, אך הוא עולה בקנה אחד עם חומרת מעשיו של הנאשם ודחה את הערעור.

ו. בת"פ (מח' ב"ש) 6935-01-13 **מדינת ישראל נ' עראבי** (3.9.14) הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של לקיחת שוחד, מרמה והפרת אמונים וניסיון להחדיר חפץ אסור. הנאשם שימש כסוהר בבית הסוהר "נפחא" באגפים בהם כלואים אסירים ביטחוניים. הנאשם הבריח מכשירי טלפון נייד לבית הסוהר בעבור סכומי כסף שקיבל וכן הבריח כרטיסי "סים" ומטענים לטלפונים ניידים. שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת מאסר בפועל. נאשם בעל רקע נורמטיבי. בית המשפט גזר על הנאשם **30 חודשי מאסר בפועל**.

ז. בת"פ (מח' מרכז) 34249-11-11 **מדינת ישראל נ' חסאר** (28.3.12), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של שוחד ועסקה אחרת בסם. הנאשם שירת כסוהר בבית הסוהר "איילון", נענע להצעתו של אסיר כי יחדיר עבורו סמים לתוך בית הסוהר בתמורה לסכום כספי. במהלך 5 חודשים החדיר הנאשם לבית הסוהר סמים מסוגים שונים. הנאשם חדל ממעשיו בטרם נתפס. על הנאשם הושת עונש, בהסכמת הצדדים במסגרת הסדר טיעון, העומד על **28 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ח. בת"פ (מח' ב"ש) 35113-05-10 **מדינת ישראל נ' חלב** (29.5.11) הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירות של שוחד ומרמה והפרת אמונים. הנאשם שירת כקצין שב"ס בכלא "קציעות" בו נתונים אף אסירים ביטחוניים. לבקשתו של אסיר בטחוני, קיבל הנאשם לידיו מאשתו של האסיר טלפון נייד והעבירו לאסיר. בהמשך העביר מספר טלפונים ניידים בתמורה כספית. בית המשפט גזר עליו **20 חודשי מאסר בפועל**.

25. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם** הוא החל עמוד 10

מ-20 חודשי מאסר בפועל ועד ל-54 חודשי מאסר בפועל.

26. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

לענין חריגות ההחלטה לחריגה ממתחם העונש ראו דברי כב' השופטת י' וילנר בע"פ 1229/19 סמלומינסקי נ' מדינת ישראל (1.7.19):

"נקבע לא אחת כי יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטייה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום, ולבחון כל מקרה על נסיבותיו. בתוך כך, נקבע כי יש לבחון, בין היתר, האם השינוי שעבר הנאשם נותן אותותיו במישורים השונים של חייו, ובפרט בדרך החשיבה המעוותת אשר הובילה אותו לביצוע העבירות... כן נקבע, כי יש לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, ולסטות ממתחם הענישה ההולם רק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל, לסטות ממתחם הענישה ההולם".

הנאשם אמנם שולב בטיפול פרטי ומכתב מטעם הפסיכותרפיסטית מעלה כי הנאשם משתף פעולה באופן מלא ועובר תהליך משמעותי, ושירות המבחן המליץ על העמדתו בצו מבחן למשך שנה וחצי, אולם ציין כי בעיתוי הנוכחי לא ברורה מידת פניותו של הנאשם להתמודד עם מכלול פגיעותיו הרגשיות כדרך לערוך שינוי כשמסגרת המשך טיפול תוך צו מבחן, יהיה פנוי יותר לעסוק בבחירותיו העבריות ואז ישולב בטיפול קבוצתי מתאים. מכאן ניתן ללמוד כי הטיפול בנאשם אינו עוסק בליבת הבעייתיות העומדת בבסיס ביצוע העבירות, ולא ניתן לקבוע שהנאשם עבר שינוי הנותן אותותיו במישורי חייו השונים ובעיוותי החשיבה וכי קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים חריגה ממתחם העונש. מעבר לכך לא התרשמתי כי הטיפול הקיים עונה על הקריטריונים שנקבעו על ידי בית המשפט העליון בע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18). ממילא בעבירות מסוג זה הסיכון שנאשם יחזור לבצע עבירות בכלל, ועבירות מהסוג שבגינן הורשע - נמוך.

גזירת העונש המתאים לנאשם

27. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם כבן 39, גרוש ואב ל-3 ילדים בגילאי 6-13. לאורך השנים תפקודו היה נורמטיבי, והוא שירת שירות צבאי ביחידה מובחרת, התנדב במד"א, ועדים מטעמו תארו את אופיו הטוב ועזרתו לזולת. מובן הדבר כי השתתפות עונש מאסר בפועל על הנאשם, שהיה בעברו סוהר, תפגע בנאשם באופן משמעותי וניכר כי הנשיאה בעונש המאסר מאחורי סורג ובריה תהיה קשה לנאשם שהוא ללא עבר פלילי. כמו כן יש בעונש של מאסר כדי לפגוע בבני משפחתו ובפרט בילדיו המצויים במשבר רגשי נוכח המצב. הנאשם פוטר מעבודתו בשירות בתי הסוהר ויש להניח כי לנוכח גילו, הרשעתו וריצוי עונש מאסר יהיו השלכות מורכבות על יכולתו לתעסוקה מותאמת ליכולותיו בעתיד. הנאשם הודה ונטל אחריות להתנהגותו בהזדמנות הראשונה הן בחקירה והן בבית המשפט, שיתף פעולה עם שירות המבחן ופנה באופן עצמאי לטיפול פרטי נוכח מצבו. שירות המבחן ציין כי הנאשם מחזיק במידה מסוימת עמדה קורבנית וחש שנגרר לסיטואציה נוכח מצבו הכלכלי וסבורני כי יש בכך בכדי לצמצם את מידת נטילת האחריות מצדו.

הנאשם אמנם נעדר כל עבר פלילי קודם, ובעל רקע נורמטיבי, אך יש לתת את הדעת לכך שעבירת לקיחת השוחד, כמו עבירות אחרות של שחיתות ציבורית, מתבצעת, מתוקף הגדרתן, על ידי עובדי ציבור, שהם ככלל אנשים נורמטיביים ועל פי רוב נעדרי עבר פלילי.

28. עוד יש לתת את הדעת לשיקול הרתעת הרבים. לעניין שיקול הרתעת הרבים ראו בע"פ 3292/15 **לחיאני נ' מדינת ישראל** (17.11.15):

"אכן, השימוש בשיקול זה אינו פשוט, מתוך ההנחה הערכית כי הענישה היא אינדיבידואלית. ואולם, כל סוג עבירה ועניינו, ובמקרים של עבירות שחיתות ציבורית, אין מנוס משימוש באשר קבע המחוקק בסעיף 40 לחוק העונשין, כי ניתן להתחשב בשיקול הרתעת הרבים בעת קביעת עונשו של הנאשם, במסגרת מתחם הענישה שנקבע. להרתעת הרבים חשיבות מוגברת בעבירות מן הסוג הנדון בעניינו, שלא אחת הן קשות לגילוי, ואשר השפעתן על סדרי השלטון ואמון הציבור בו מכרעת. על הפגיעה למצוא ביטוי בעונש באופן שיכלול גם הרתעה לעתיד כלפי עובדי הציבור האחרים, כדי להבטיח כי אכן נעשה מירב המאמץ לשירוש התופעה ולהגנה על הציבור".

עמדה זו ביחס לעבירות שוחד שנעשו על ידי סוהרים ראו דברי כב' השופט מ' מזוז בע"פ 3927/16 **מדינת ישראל נ' בר זיו** (23.2.17):

"...דברים אלה חלים במשנה-תוקף באשר לעובדי ציבור המכהנים כסוהרים. ענישה משמעותית הכוללת ריצוי מאסר בפועל לתקופה משמעותית תיצור בוודאי אפקט הרתעתי משמעותי מפני ביצוע עבירות שחיתות ציבורית בקרב ציבור הסוהרים - שרובם ככולם אנשים נורמטיביים ושומרי חוק. אפקט ההרתעה בכגון דא נדרש במיוחד בהתחשב ביחסי הכפיפות והתלות שבין סוהרים לאסירים ועצורים, שהם אוכלוסיות חלשות הנתונות לפיקוחם ולמרותם הכמעט-בלעדית של שלטונות בית הסוהר".

29. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בחלקו התחתון של המתחם לצד חילוט הכסף שנתפס אשר התקבל כשכר עבור ביצוע העבירות. אכן, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש של עבודות שירות, ואולם עונש כאמור לא ישקף כראוי את האיזון בין שיקולי הענישה השונים. עם זאת, יש לתת משקל להמלצת שירות המבחן לפיה אם יוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, אזי יילקחו בחשבון נסיבותיו האישיות, העובדה כי זהו לו מאסר ראשון, וחובותיו הכספיים. כמו כן, הואיל והעבירה בוצע למטרה כלכלית, יש להשית על הנאשם קנס כספי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי הקשה, ובעונש המאסר שנגזר עליו.

סוף דבר

30. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **23 חודשי מאסר בפועל** אשר מנינים בניכוי ימי מעצרו מיום 1.8.18 ועד 15.8.18.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדירים ביום 17.11.19 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת פשע לפי פקודת הסמים או עבירת שוחד.

ג. קנס בסך של 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.4.21. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון

עמוד 12

מייד.

ד. חילוט סך של 3,600 ₪ אשר התקבלו כשכר עבור ביצוע העבירות.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' תשרי תש"פ, 02 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים.